

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 29. listopada 1855.

List 48.

Nova maša

V VELESOVEM

na dan svetiga Martina 1855.

O svetim Martini — nedeljski dan —
 Bo — letas v Velesovim praznovan —
 Okolice tamošne vsak' družin'
 Globoko vtisnjen ostal v spomin'.
 O kaj pa je takiga bilo le?
 Hitis popraš'vati gotovo me.
 Res redka slovesnost je b'la, to vém,
 Ak hočeš jo zvedit', t' jo kar povem:
 Nov mašnik od mašnikov, glej, obdan
 In spremljan obhaja svoj častni dan;
 Novo je ozaljšan sprelep' altar,
 Altar, na katerim presvet' je dar.
 Mat' postarna sina se veseli,
 Stric mu ko mašnik na stran' stoji,
 Trije mu ko mašniki strežejo,
 Resnobno veseli kot bratrance' so;
 In eden, glej, bratranec tud', ima
 Cerkevni mu govor, pozdravlja ga,
 Aronu enak stric med njimi je,
 Aronsko izkojil le on je vse.
 Res redka, to vidiš, je svatba ta,
 Od ktere Velesovo pravit' zna;
 Nov mašnik in mašnikov drugih pét,
 Al' vsi so iz ene le žlahte vzet'.

J. V.

Apostoljsko pismo od 3. listop. 1855.

Z njim je potrjena pogodba, ktera je bila sklenjena z avstrijskim cesarjem, apostol. kraljem.

PIJ ŠKOF

služabnik Božjih služabnikov

v vedni spomin.

Bog, začetnik človeškiga zveličanja, ki je cerkev na skalo zidal, v nji vedno čuda dela, ker razodeva v nji duhá sveta, modrosti in moči, de se nikdar ne ustraši protivnih ali sovražnih prigodeb, temuč de je v njih še bolj stanovitna in močna, in de je za brambo pravice še bolj terdna v veri. V tem duhu so sveti Peter in njegovi nasledniki rimski papeži po apostoljski dolžnosti viharje umirovali, krive pota poravnavali, in si vedno za to prizadevali, kar je bilo kersanskimu ljudstvu v mir in večno življenje. In Nam, ki smo bili po Božji volji poklicani k vladanju vesoljne cerkve v tolikim gibanji in prekucovanji med ljudmi, kar je slehernimu znano, je Bog sam na strani stal, ker Nam ni le stisk in nadlog premilostivo zljajševal, ampak tudi veliko veselja in tolažbe delil. Znamnje Božjiga usmiljenja je, de je močno veliko avstrijsko cesarstvo poslednjič poglavarja dobilo, ki je tolikanj izversten in ki je posebno v tem prepičan, de naj bote cerkev in deržava po Bo-

žji naredbi v blagor človeškiga rodú zedinjene. Rimski papeži, naši spredniki, so si pa tudi vedno prizadevali popraviti vse hudo, kar je Božja cerkev in katoliška vera v avstrijskih deželah že dolgo terpela. Ali z Božjo milostjo in s posebno pobožnostjo Našiga preljubiga sina v Kristusu, Frančiška Jožefa, avstrijskiga cesarja, apostoljskiga kralja, smo še le zdaj zamogli lepo poravnati cerkvene in verske zadeve tega slovitiga cesarstva. Storili smo to s slovesno pogodbo, ktero sta osemnajsti dan poslednjiga avgusta podpisala Naš ljubi sin Mihael, svete rimske cerkve kardinalski duhoven Viale Prelà, že več let sem apostoljsk poročnik pri dunajskim cesarskim dvoru, povzdignjen v čast Našiga pooblastenca, in pa častiti brat Jožef Otmar, dunajski viši škof, pooblastenec avstrijskiga cesarja. Pervič je v ti pogodbi določeno, de naj se sveta katoliška vera z vsimi pravicami in posebnimi pravicami, ki jih ima po Božji naredbi in po določbi cerkvenih postav, v vsih avstrijskih deželah vedno ohrani. V duhovnih rečeh in cerkvenih zadevah bodo škofje, duhovni in verni z rimskim prestolom v popolnoma svobodnim občenjji, in k temu ne bo treba nobeniga privoljenja deželске gosposke; v ravno teh zadevah se bo tudi Naša in Naših naslednikov papeževska oblast brez vse opovere izverševala. Škofam je obljubljeno in zagotovljeno svobodno občenje z duhovni in vernimi lastne škofje in izverševanje vsiga, kar v njih pastirstvo spada. V njihovi oblasti so semenisa, v ktere bodo mladenče, ki so v duhovski stan poklicani, svobodno jemali ter jim vodnike in učeníke dajali. Škofje bodo po cerkvenih postavah razpisovali in vredovali očitne molitve, procesije, božje pota in druge cerkvene opravila; oni bodo tudi škofjske in pokrajne zборе sklicovali in imeli, vse primerno v njih določevali, ter določbe na svitlo dajali in razglasovali. Škofje bodo tudi duhovne svoje škofje svobodno strahovali, kakor tudi verne, ki se zoper svete zapovedi in zakonila pregreše, po cerkvenih postavah kaznovali. V varstvo čistiga katoliškiga uka in v vestno ohranjenje lepiga in pošteniga obnašanja je določeno, de bodo škofje bukve, ki veri ali poštenimu obnašanju zopervajo, pogubljivim svobodno prištevali, in de jih bo deželška gosposka od cesarskih pokrajin z vso močjo odvracovala in zaterala. Pogodili smo se tudi zastran cerkvenih pravn, zakonskih in zaročnih zadev, de jih bo duhovska gosposka spoznavala in razsojevala. Poskerbeli smo, de bodo redovne družine po cerkvenih postavah v vsih avstrijskih deželah svobodno novince sprejemale in slovesne obljube delale; de bodo pogla-

varji, ki tukaj v Rimu prebivajo, v redovnih zadevah s svojimi podložnimi svobodno občenje imeli in samostane v avstrijskih deželah brez vse opovere preiskovali. Za kersansko rejo mladenčev smo posebno skerbili ter marljivo varovali in branili oblast, ki je škofam v tej tolikanj imenitni reči prirojena. V vsih avstrijskih deželah bodo škofje čuli nad očitnimi in neočitnimi šolami, ki so napravljene v podučevanje katoliške mladosti: učilo bo skozi in skozi primerjeno kersanskemu uku; škofje bodo razsojevali, ktere bukve bi utegnile bolj pripravne biti za podučevanje mladosti v sv. veri. V latinskih in družih šolah, kjer se katoliška mladost podučuje, bojo katoličani učili: bogoslovstvo in svete uke bodo očitno in neočitno le tisti učili, ktere so škofje zavoljo njih učenosti, vere in pobožnosti za to pripravne spoznali. Cesarska vlada bo, ako bo treba, škofam pomagala, de se bodo v vsaki škofii kersanski nauk, red svete cerkve, njene šege, njeni obredi in njene naprave obvarovale in ohranile; deželjska gosposka bo pa tudi škofe djansko podpérala, ako bodo duhovne kaznovali, ki bi se zoper svoje dolžnosti pregresili. Posebno pobožni cesar bo še vsim gosposkam svojiga cesarstva zapovedal, de naj škofam in duhovnam vedno vse spoštovanje in vso čast skazujejo.

Škofje bodo izročevali duhovno pastirstvo vrednim in pripravnim fajmoštram po očitnim, razpisanim sklicu in po postavah tridentinskiga zbora. Zastran korarskih zborov pri škofijskih cerkvah smo Sebi in apostoljskemu sedežu prihranili podeljenje perve, ali pa druge častne stopnje, ako ima perva neduhovskiga zavetnika; vender bodo pa imeli presvitli cesar in zavetniki pravico do imenovanja. Poskerbeli smo tudi, de bo tacim cerkvenim možem mogoče korarstva dobivati, ki imajo tudi lastnosti, ki jih cerkvene zakonila hočejo, in ki so se hvalevredno obnašali v duhovnim pastirstvu, ali v učenji svetih véd, ali v družih cerkvenih opravilih. Korarstvo za pokorivca in bogoslovca pri škofijskih cerkvah, kjer ju še zdaj ni, in pa za bogoslovca pri zbornih cerkvah bodo škofje po postavah tridentinskiga zbora in po papeževih določbah napravili prej ko bo moč, ter bodo to čast posebno pripravnim cerkvenim možem podelili. Škofje bojo imeli pravico, manjši duhovnije narejati in po posvetovanji s cesarjem in apostoljskim kraljem zastran primernih dohodkov meje duhovnijam postavljati, in jih deliti ali združevati.

Cerkvi je pravica do posestva ali pridobitve kakorsniga koli premoženja, nepremakljiviga in premakljiviga, v tej pogodbi tako spoznana in potejena, de mora vse skozi in skozi celotno in nedotakljivo biti, kar ima zdaj, ali kar bo v prihodnje v kterih koli avstrijskih deželah imela. In zastran cerkvene desetine, ki je bila v cesarskih pokrajinah v preteklih prekucijah po deželjski postavi večidel odpravljena, je poskerbljeno, de ostane pravica pobirati jo, kjer se še pobira, zgubljena pa naj se odškoduje z nepremakljivim blagam, ali pa z denarjem, ki se bo iz deržavne cesarske denarnice dobival. In ker je na Avstrijskim velikó premoženja, ki se imenuje verski ali učilski zaklad, in ki ima svoj začetek od cerkve, bo ono oskerbovano v cerkvenim imenu in škofje bodo nad njim čuli; vender se bo pa zamoglo v prihodnje deliti s privoljenjem apostoljskiga sedeža in presvitlīga avstrijskiga cesarja, in se bodo tudi zamogle iz njega narediti stanovitne založbe za cerkve, duhovne semeniša in za vsakoršne druge

cerkvene naprave. Od tolikanj pobožniga cesarja pa smemo prav gotovo pričakovati, de bo sadanja pomoč za cerkvene potrebe iz deržavniga zaklada v prihodnje še obilniši, in de se bo še bolj skerbelo za spodobno preživljenje ubozih duhovnikov. Tudi je določeno, de se bodo smele škofje v avstrijskih deželah pomnoževati in vnovič omejevati, kar bomo, ako bo v prid verniga ljudstva treba, po posvetovanji z avstrijskim cesarjem in apostoljskim kraljem radi in z veseljem storili.

V ti pogodbi je pogojeno in zagotovljeno to in vse drugo, kar smo v avstrijskih deželah po okolišinah krajev in časov v varstvo svete vere in v razsirjanje katoliške cerkve za bolj potrebno in primerno v Gospodu spoznali. Ker smo tedaj poterdili Mi in Naš preljudi sin v Kristusu Francišk Jožef, avstrijski cesar in apostoljski kralj, vse obljubljeno, pogojeno in zedinjeno v vsih primerljnjih, pristavkih, členih in pogojah, smo sklenili za bolj terdno obstajo vsega tega moč apostoljske terdnosti pridjati in v slovesniši veljavo vse bolj na tanko določiti. S tem apostoljskim pismam torej vse naznamo, kar je v prid katoliške vere in pravovernih kristjanov in v rast cerkveniga straha in reda v vsim avstrijskim cesarstvu vstanovljeno. Sklenjena pogodba pa je, kakor sledi:

Conventio inter Sanctissimum Dominum Pium IX. Summum Pontificem et Majestatem Suam C. R. A. Franciscum Josephum I. Austriae Imperatorem. In Nomine Sanctissimae et Individuae Trinitatis.

(Sledi pogodba v latinskim jeziku, kakor jo je bila poslednja Danica na svitlo dala, potem v sklep:)

Nos ea spe freti fore ut benignissimus Dominus, cujus virtute totum corpus Ecclesiae sanctificatur et regitur, studia haec Nostra in componendis religiosis ecclesiasticisque Austriaci Imperii negotiis benigno favore prosequi dignetur, ex certa scientia et matura Nostra deliberatione, deque Apostolicae potestatis plenitudine supradictas concessionis, pacta et concordata tenore praesentium adprobamus, ratificamus, et acceptamus, illisque Apostolici muniminis, et firmitatis robur, et efficaciam adjungimus. Majori autem qua possumus animi contentione omnes et singulos in Austriaco Imperio Antistites nunc degentes, et a Nobis postmodum instituendos, eorumque Successores, et Clerum universum monemus, atque in Domino hortamur, ut praemissa omnia ad majorem Dei gloriam, Sanctae Ecclesiae utilitatem, animarumque salutem a Nobis decreta in iis, quae ad ipsos pertinent, sedulo diligenterque serventur, omnesque cogitationes, curas, consilia, conatusque conferant, ut catholicae doctrinae puritas, divini cultus nitor, ecclesiasticae disciplinae splendor, Ecclesiae legum observantia, morumque honestas in Austriaci Imperii Christifidelibus magis magisque refulgeat. Decernentes easdem praesentes Litteras nullo unquam tempore de subreptionis, et obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae, aut alio quocunque quantumvis magno, aut inexcogitato defectu notari, aut impugnari posse, sed semper firmas validas et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri et obtinere, et inviolabiliter observari debere, quousque conditiones, et pacta in Tractatu expressa serventur. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, et Synodalibus provincialibus et universalibus Conciliis editis generalibus et Ordinationibus, ac Nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, praesertim de jure quaesito non tollendo, nec non quarumcumque Ecclesiarum, Capitulum,

aliorumque piorum locorum foundationibus, etiam confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque indultis, et Litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis, ceterisque contrariis quibuscumque. Quibus omnibus et singulis, illorum tenores pro expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat specialiter, et expresse derogamus. Praeterea quia difficile foret praesentes Litteras ad singula, in quibus de eis fides facienda fuerit, loca deferri, eadem Apostolica Auctoritate decernimus et mandamus, ut earum Transumptis etiam impressis, manu tamen alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personae in Ecclesiastica dignitate constitutae munitis, plena ubique fides adhibeatur, perinde ac si praesentes Litterae forent exhibitae vel ostensae. Et insuper irritum, et inane decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae concessionis, approbationis, ratificationis, acceptationis, monitionis, hortationis, decreti, derogationis, mandati et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Octingentesimo Quinquagesimo Quinto. Tertio Nonas Novembris. Pontificatus Nostri Anno Decimo.

U. P. Card. Pro-Datarius. V. Card. Macchi.
Visa de Curia D. Bruti.

Loco † Plumbi.

V. Cugnonius.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Slovesnost, kakoršna je le redkokrat človeku doživeti, je bila pretečeno nedeljo v Ternovskim predmestu obhajana, in Ternovska čeda je dobila, česar je že davno želela: lepo, prostorno in častitljivo novo cerkev. Po neprenehljivim, dnevnim in nočnim trudu prečastitiga gospoda fajmoštra F. Karuna s pomočjo za Božjo čast vnetiga cerkveniga spredništva in farmanov, z obilno podporo visoke cesarske rodovine, milostljivega kneza našiga škofa, in blagoslovenih Ljubljančanov in družih se je cerkev pred kot v dveh letih do svoje sedanje veličave povzdignila, do sleherniga v serce gine, ki je pride ogledovat. Prečastitljivi stolni dekan, gosp. J. Zupan so jo med slovesnim petjem pričujočih gg. duhovnov in bogoslovcev blagoslovili, po tem pa so prečastitljivi korar in semeniški vodja, gosp. J. Novak v procesiji sv. Rešnje Telo iz Križanske cerkve in iz kapelice vanjo prenešli. Desiravno je deževalo, so je bilo vender veliko ljudstva zbralo, tako, da je bila nova cerkev pri naslednji slovesni sv. maši, ki so jo prečast. korar g. J. Novak imeli, lepo napolnjena. Ako so bile obilne množice že poprej vsele, so je to veselje še veliko bolj naraslo, ko so prečast. gospod dekan na prižnico stopili in začeli s priserčnimi in živimi besedami Ternovskim farmanam srečo vošiti, da so to veselje čakali ter po mnogoterim trudu in marsikterim pritergovanj, kar so pa že vse lahko pozabili, dobili lepo in prostorno cerkev, ki bo a) Bogu v čast, b) pravičnim v tolažilo in c) ubogim grešnikom v usmiljenje. S spodobnim poklonam so v misel vzeli visoko zaslužnje gosp. fajmoštra in njih velik trud in skerbí za to bogoljubno delo, velike hvale vredno prizadevanje in

podpora častitiga cerkveniga spredništva in farmanov; povzdignili so po vrednim vse druge dobrotnike nove cerkve in so jim v imenu Ternovskih farmanov prav globoko iz serca vzeti, tehtni: „*Bog lonaj!*“ izrekli. Zraven družih naukov so tudi, govoreči od lepotij v Božji hiši, pričujoče prav mično poprašali, ktera de je nar večí lepota ali cir v cerkvi? Nobešen poslušavcov se morebiti ni nadjal, kar so odgovorili, da nar večí ozaljšek cerkve so farmani, dobri farmani sami v obilnim številu zbrani, in de naj nar rajši domá k Božji službi hodijo, kar je nar lepši in Bogu nar ljubši. — Vso slovesnost, ki je tarpela od 9 do 12 je povzdignilo posebno tudi lepo petje in doneče streljanje skoz ves čas. — Popoldne ob treh so pa gosp. F. Rebič z gorečo besedo popisovali srečo Ternovskih ovčic, da je, kakor iz ženofoviga zerna veliko drevo, zrasla namesto male, temne poprejšnje cerkvice tako veličanska Božja hiša, v katero je prišel Sin Božji ravno kar spet prebivat, in kako srečni, presrečni de so, ker zamorejo spet misliti in reči v vsih okolišinah svojiga življenja: „*Jesus je tukaj!*“ itd. — Kako pa de so ljudje za Božjo hišo tudi zares vneti, in de to radi v djanji pokažejo, spričujejo obilni ofri tega dne. Skorej 500 gold. so položile ta dan roke vernih katoličanov sv. Janezu Kerstniku na altar. Zares slovensko ljudstvo, pobožno si mi ti! slovensko ljudstvo, blagosloveno si mi ti! Tebe Bog ne bo zapustil, ki za njegove tempelne tako močno goriš; od tebe sv. vera so ne bo odstopila, dokler je v Gospodovih hišah s tako obilnim obiskovanjem očitno pričau.

Opomaiti ju moramo, da cerkev sicer stoji, ali — močno zadolžena. Naj torej dobrotniki svojiga usmiljeniga očesa ne odvernejo od njé.

* 24. listopada. — „*Ne pozabi svojiga prijatla v svojim sercu.*“ (Sir. 9, 14.) Kmaló (13. prihodnjiga mesca) bo leto, kar je mnogospoštovani in od vsakiga, ki je ranjciga poznal, ljubljeni gosp. Dr. Janez Polc, korar ljubljanske stolne cerkve, v Gospodu zaspal. Serce vsakiga, ki je ranjciga poznal in z njim opraviti imel, je bilo gotovo z grenkim čutilam napolnjeno, ko je od njegove smerti zaslišal. Ni bilo temu se čuditi, ker velika ponižnost in ljubezen ranjciga, s katero je sleherniga sprejel in se z njim pogovarjal, je mogla serce vsakiga si odpreti in nakloniti. Ta velika ljubezen, katero je gosp. Polc de vsakiga skazoval, je storila, da so tudi drugi njega ljubili; ta velika njegova ljubezen je še storila, da ga prijatli, ko ga grob zakriva, niso pozabili, ampak vsak, kterimu sim svojo željo, dragimu prijatlu spominek na grob postaviti, razodel, je bil z veseljem pripravljen, k napravi spominka koj pridjati. In kar je bilo zaželjeno, so je tudi v djanji spolnilo. Nar bolj pristojin dan, na grob dragiga prijatla spominek postaviti, so je prijatlam ranjciga dan njegoviga godú dozdeval. Kakor smo se lansko leto k godu ljubljeniga prijatla v njegovi korarski hiši zbrali, in mu odkritoserčne vošila naznanili, tako smo se čez leto tudi dan njegoviga godú zbrali, todo ne v tisti hiši, v kateri je kakor korar prebival, ampak pri hiši, kakoršna vsak človek o svoji smerti dobi, namreč pri njegovim grobu. Prijatli ranjciga, kteri so zamogli priti, so se pretečeno saboto (v god sv. Janeza Križanskiga) zjutrej ob sedmih pri sv. Kristofu sošli. Tam so visokočastiti gosp. Dr. Pogačar, korar stolne cerkve, černo mašo peli, med katero so gospodje bogoslovci, kteri so z veseljem se sošli, prav lepo prepevali. Pri stranskih altarjih ste bile dve tihe sv. maši za ranjciga; eno so imeli visokočastiti gosp. Zavašnik, korar stolne cerkve, eno pa jez. Po dokončanem sv. opravilu v cerkvi so se podali gosp. korar Pogačar z vsimi pričujočimi na pokopališe k grobu, na kteriga je bil med sv. mašami spominek postavljen, in kteriga je mnogodobrotna go-

spodičina olupala in z gorečimi svečami obdala, so tam spominek blagoslovili, in potem peli „Libera“, in še drugo lepo temu sv. opravilo pristojno pesmi so gosp. bogoslovci prepevali. Tako na grobu dragiga prijatla stoji lep spominek, in pričuje resnico besedi sv. pisma: Pobožni bo dobriga prijatla najdel (Sir. 6, 17.), — pričuje ljubezen ranjeiga in prijatlov, dokler ne bodo tudi oni, kakor ranjki, v dom ljubezni vseljeni!

Spominek pa, kateri zdaj na grobu g. korarja Polca stoji, je visok in širok iz železa vlit (bizantinsk) križ; na sredi je pozlačen podoba Jezusa križaniga in spodej je pozlačen kelih; zudej je zgorej pozlačen kelih, v sredi latinski napis: Dr. Joan. Polz, can. eccl. cath., hist. jurisque eccl. prof. emer., nat. Neofori 1807., obiit 13. Dec. 1854. Amicissimo amici. — Spodej je pozlačen angelj. Na lepo oglašenim kamnu, na katerim križ stoji, je lep, ranjeiga g. Polca po njegovim življenji popolnoma popisujoč slovenski napis, kteriga so gosp. fajmošter Blaž Potočnik, posebni prijatelj ranjeiga, sestavili:

Pobožnost in drost
Te potnika vodile,
Ljubezen in krotkost
V ljubezni dom vselile.

Tako je bil ta dan, akoravno dan žalosti zavoljo zgubljeniga prijatla, vendar zavolj pričanja ljubezni dan veselja v srcih vseh prijatlov ranjeiga! Dr. Klofutar.

III. zvezek „Cerkveniga govornika“ je ravno nati-njen in se dobiva, kakor po navadi, po 36 kraje. Kdor želi tudi poprejšnja zvezka, ji še zamore imeti. Iz deležnikov, ki polagama vnovič pristopajo, se razvidi potreba tega dela za Slovence; bomo vidili, če se bo dalo tudi na prihodnje leta raztegniti?

V Kremžarjevi založbi so z dovoljenjem visokočastljivega Ljubljanskega škofijstva ravno kar iz Milicove tiskarnice na svitlo prišle lepe molitvene bukve za katoliške kristjane z imenam: *Hvaljen bodi Jezus Kristus*. Sestavili so jih po več nemških bukvah gospod Anton Léšar, učenik keršanskega uka v tukajšnjih rečnih šolah. Obsegajo pa te bukve 510 strani in veljajo vezane vse v usnji 1 gld. 10 kr.

Iz Velesoriga. Štir in dvajseto nedeljo po binokstih je našo faro veliko veselje došlo. V cerkvi oznanjenja Marije prečiste Device, ki je posebne velika in lepa, so novoposvečeni mašnik gospod Cebul novo mašo imeli. V tem stoletju ste bile pri nas le dve nove maši; prva 1814. leta, druga pa 1830. leta. Pa vse nekaj družiga je to novo mašo povzdignilo. Imeli so ta novomašnik pri prvi sveti daritvi okrog sebe štiri bratrance, kateri so imeli pri altarji sledečo opravilo: g. Jožef Lomberger, podfajmošter v Biagovici, so bili diakon; O. Gavdiz Lomberger so bili subdiakon; g. Anton Globočnik, učenik v Ljubljanskih latinskih šolah, so bili pridigar; g. Janez Globočnik, šolski vodnik v Kranji, so bili ceremoniari; arhidiacon pa so bili stric vseh teh, visokočastiti gospod Jožef Globočnik, izsluženi katehet v Ljubljanskih gimnazijalnih šolah, ki so vse te imenovane mašnike zredili in zanje vedno kakor oče skerbéli: Marsiktera volzica je v oči tega častitljivega duhovniga očeta perigrala že med pridigo, v katero so pridigar mikavno in primerno vpletli okolišine novomašnika: 66 let staro pričujočo mater, ranjeiga očeta Martina, pričujočo duhovne bratrance, in posebno duhovniga očeta gospod strica. Prav nenavadno, tode lepo je bilo, ko so pridigar po vpeljavi z leco novoposvečeniga mašnika za se in za pričujočo ljudstvo blagoslova prosili, in se potem vsi skupej, in tudi stari stric in duhovni oče sveti blagoslov od novomašnika prejeli. Vidno ginicni so bili gospod stric med

sv. mašo, pri kateri so jim prečastiti gospod Anton Kos, častni korar in dekan Kranjski, arhidiaconovo opravilo prevzeli. Vidilo se je pa tudi novomašniku, da so s pričujočimi bratrance vred pri srcu Bogu hvalili za vse dobrote, ki so jim bile po duhovnim očetu deljene, in do so goreče prošnje k sedežu milosti Božje pošiljali, naj bi bili blagi dobrotnik vedno srečni na duši in na telesu. — Gotovo bodo tudi vsi prijatli in znanci tega častitljivega stariga gospoda, posebno pa duhovni, kterih polovica so oni v gimnazijalnih šolah v keršanstvu poučevali, v srcu ponovili zdravico: „Bog živi Aroha in njegove sinove!“, ki jim jo je bila visokočastita duhovšina pri veselim obedovanji serčno napila; molili bodo pa tudi za-nje pri sveti maši, naj bi jih nebeški Oče obilno oblagodaril za trud, ki so ga za njih častno in večno srečo imeli.

Iz Pičanu v Istrii, 23. listopada, J. Korban. — Hvala Bogu! pri nas ni kolere, in v znamenje te radostipolne novice je bila ta dan v cerkvi sv. Roka peta sv. maša. Okoli 10. ure lepo priterkovanje verne v velike cerkve vabi, da naj Gospod Bogu serčno hvalo dajo, ker je svojo šibo, strašno bo'ezen kolero, ki je v tej dehtili zlo razsajala, milostljivo odvernili. — potem ko jih je bilo v dveh mescih in nekoliko dnevih 107 umerlo. Ravno ta dan, ko je nar več ljudi zavoljo telesniga dobička, zavoljo somnja, ki ga vsako leto v dan sv. Roka imamo, pa je zavoljo razsajavne bolezn na 13. t. m. prestavljen bil, v Pičanu imelo priti, so mnogočastiti gospod dehtant Coverlizza odločili za dušni dobiček. — Ko je deset ura odbila, in se je obilno ljudi v veliki cerkvi B. M. B. v tempeljnu, ki je pred 67 leti še škofovska cerkev bil, zbralo, so veličastna procesija iz velike cerkve v bližnjo cerkvico sv. Roka v pravlepim redu podá; tam pa je bila sv. maša z leviti, Gospodu Bogu opravljena; med mašo so prečastitljivi g. dehtant svoje verne ovčice z duhovnogorko, očetovsko besedo nagovorili: „Usmiljenje Gospodovo, da nismo zgubljeni!“ in so skazali, kako naj njim v skerb izročeno ovčice živé, da bi jih roka Gospodova nikdar več z enako šibo ne dotaknila; med drugim so serčno govorili: Sv. nedeljo, Gospodov dan spoštujte, k keršanskemu nauku željno pritekajte, sploh pa svoje grešno življenje poboljšate itd. S takim v serce segoječim opominovanjem vsi navdani smo po opravljeni sv. maši „Te Deum laudamus“ v procesijo vversteni v veliko cerkev gredó peli, in potem so mnogopoštovani gosp. dehtant sv. blagoslov s presvetim Rečnjim Telesom dali; in nazadnje smo se z onim glasom: „Budi hvaljeno po vse vrime Isusa i Marije slavno ime“ vsi ginjeni za neizrekljivi dar prejšnjiga zdravja milimu Gospodu Bogu zahvalili, ter smo s pravim sklepam svoje življenje poboljšati, iz tempeljna šli, zdihovaje: O Bog, usliši naše prošnje, odverni od nas zanaprej to strašno protico, in podeli nam svojo sveto milost!

Naznanilo in porabilo.

Od več strani me nagovarjajo, da naj svoje latinske četerospere, to je, himne za sveto Rešnje Telo, in nekaj družih cerkvenih četerosperev na svetlo dam. Ali ker je število himnov precej obilno, in bi zraven partiture še vsaki glas posebej zavoljo pripravnosti dal natisniti, bi zavoljo obširnosti vse skupaj precej utegnili veljati, kar bi mi ne pripustilo množniga natisa narediti; zato re mi naj se slednji, kateri misli te himne prejeti, kmalo oglasi, da se bo vidilo ali jih bom mogel dati v natis, ali ne; in da bom ako jih dam natisniti, število prejemnikov primerjeno število iztisov dal natisniti.

Gr. Rihar.